

Cauza C-697/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

17 noiembrie 2023

Instanța de trimitere:

Landgericht München I (Germania)

Data deciziei de trimitere:

7 noiembrie 2023

Reclamantă:

HUK-COBURG Haftpflicht-Unterstützungs-Kasse kraftfahrender Beamter Deutschlands a.G. in Coburg

Pârâte:

Check24 Vergleichsportal GmbH

CHECK24 Vergleichsportal für Kfz-Versicherungen [Portal de comparație pentru asigurări auto]

CHECK24 Vergleichsportal für Sachversicherungen [Portal de comparație pentru asigurări de bunuri] GmbH

CHECK24 Vergleichsportal für Krankenversicherungen [Portal de comparație pentru asigurări de sănătate] GmbH

CHECK24 Vergleichsportal für Vorsorgeversicherungen [Portal de comparație pentru asigurări de invaliditate] GmbH

CHECK24 Vergleichsportal für Versicherungsprodukte [Portal de comparație pentru produse de asigurare] GmbH

Obiectul procedurii principale

Apropiere legislativă – Directiva 2006/114/CE – Publicitate înșelătoare – Articolul 4 – Condiții de admisibilitate a publicității comparative – Portal de

comparație pentru asigurări – Efectuarea comparației prin intermediul sistemului de clasificare pe bază de note și de puncte

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, articolul 267 TFUE

Întrebarea preliminară

Articolul 4 litera (c) din Directiva 2006/114/CE trebuie interpretat în sensul că pot fi îndeplinite condițiile pentru o publicitate comparativă permisă în temeiul acestei dispoziții și atunci când comparația se face prin intermediul unui sistem de clasificare pe bază de note sau de puncte?

Dispoziția de drept al Uniunii citată

Directiva 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativă (JO 2006, L 376, p. 21, Ediție specială, 15/vol. 18, p. 229), articolul 4 litera (c)

Dispoziția națională citată

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Legea privind concurența neloială, denumită în continuare „UWG”), articolul 6 alineatul (2) punctul 2.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Părțile din litigiul principal sunt în esență în dezacord cu privire la aspectul dacă și, în caz afirmativ, în ce condiții este admisibilă o comparație a asigurare prin intermediul notelor („Tarifnoten”) pe un portal de comparație.
- 2 Reclamanta este societatea-mamă a unui mare grup de asigurare german, ale cărui filiale oferă, de asemenea, asigurări în diferite domenii de asigurare.
- 3 Pârâtele fac parte dintr-un grup de întreprinderi care exploatează un portal mare de comparație pe internet, și anume un site de internet care oferă utilizatorilor posibilitatea (gratuită) de a compara diverse produse, inclusiv oferte de asigurare, pe baza mai multor criterii, inclusiv prețul, dar și alte criterii, și, eventual, ulterior, de a încheia contracte cu furnizorii produselor.
- 4 Prima pârâtă este proprietara domeniului (-umbrelă). Conținutul paginilor [de internet] intră în responsabilitatea diferitelor societăți operaționale ale grupului de întreprinderi, care nu sunt legate între ele prin acorduri de control și de transfer al profitului. În această privință, prima pârâtă pune site-ul la dispoziția diferitelor

societăți operaționale. A doua pârâtă este responsabilă pentru asigurări de autovehicule, a treia pârâtă pentru asigurări de bunuri de uz casnic, de clădiri rezidențiale, de răspundere civilă și de protecție juridică a particularilor, a patra pârâtă pentru asigurări de sănătate pentru particulari și asigurări suplimentare de sănătate, a cincea pârâtă pentru asigurări de viață pe termen determinat, asigurări pentru accidente, produse de economisire pentru pensie subvenționate de stat („pensii Riester”), pensia de bază și pensia privată flexibilă, precum și asigurarea de invaliditate profesională, iar a șasea pârâtă pentru asigurări de deces.

- 5 Prezentarea comparației tarifelor pentru diferitele domenii de asigurare este, în principiu, concepută de pârâte potrivit aceleiași scheme: după introducerea anumitor date-cheie, în parte obligatorii, în parte opționale, privind titularul poliței de asigurare și produsul dorit („setări de filtrare”), utilizatorul site-ului obține o așa-numită „pagină de rezultate” (generată de pârâta responsabilă pentru respectivul produs).
- 6 Pagina de rezultate conține o listă de tarife de asigurare ale diferiților furnizori. Într-un mod sinoptic, sunt prezentate informații considerate esențiale privind oferta (cu privire la asigurător, la preț, dar și la detaliile tarifare, pe baza cuvintelor-cheie). În plus, într-un câmp, sub denumirea de marcă a pârâtei, este afișată o notă („Tarifnote”) desemnată ca atare în mod explicit. Aceasta are o valoare numerică de la 1,0 la 4,0 și este însoțită dedesubt de calificativele, cunoscute din sistemul școlar, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător” sau „suficient”.
- 7 Deasupra listei tarifelor este menționată o ofertă, desemnată (în majoritatea cazurilor) drept „recomandare preț/performanță” și o alta, desemnată drept „recomandare privind performanța”. Ofertele vor fi apoi, în principiu, clasificate în funcție de criteriul „celui mai mic preț”. Cu toate acestea, clientul are, de asemenea, posibilitatea (făcând clic pe butoanele corespunzătoare) de a obține o altă clasificare a ofertelor: în funcție de furnizor (cu alte cuvinte, în ordine alfabetică), în funcție de criteriul „cele mai bune note” sau în funcție de criteriul „cele mai bune evaluări a clienților”.
- 8 Atunci când utilizatorul atinge cu cursorul mouse-ului câmpul cu nota (așa-numitul „efect mouse over” sau „efect hover”), pe toate paginile de rezultate se deschide o așa-numită fereastră pop-up cu informații de bază despre notă. Nota se bazează pe un sistem de puncte: prin intermediul unei serii de parametri de clasificare diferiți, se acordă puncte până la un anumit punctaj maxim, care sunt însumate pentru a obține un punctaj total. Parametrii de clasificare pe bază de note [numiți în continuare de asemenea „parametrii de clasificare”] și punctajul total care poate fi obținut diferă în funcție de domeniul de asigurare. Parametrii de clasificare sunt regrupați (în mod diferit de la un domeniu de asigurare la altul) în criterii sau categorii. În toate domeniile de asigurare, criteriile și categoriile sunt, de asemenea, subsumate în modulele „Modul asigurător” și „Modul tarif”, ponderea celor două module unul față de celălalt (așadar, raportul dintre punctajele maxime respective) fiind, de asemenea, diferită. Fiecare parametru de clasificare pe bază de note este marcat cu o bifă verde sau galbenă sau cu o cruce

roșie. În partea de jos a ferestrei, se precizează că aceste simboluri înseamnă „foarte bine” (bifă verde), „mediu” (bifă galbenă) și „sub medie/neasigurat” (cruce roșie). În funcție de domeniul de asigurare, ferestrele pop-up afișează uneori imediat toți parametrii de clasificare, altele sunt afișate mai întâi numai diferitele categorii. În măsura în care ferestrele pop-up nu afișează în mod direct toți parametrii de clasificare, ci numai categoriile, parametrii individuali pot fi accesați cu ajutorul săgeților situate la începutul sau la sfârșitul rândului cu categoria respectivă, precum și făcând clic pe categorii.

- 9 În anul 2020, în cadrul unei proceduri în fața LG (Landgericht, Tribunalul Regional) Köln împotriva primei pârâte și a celei de a doua pârâte (societate de asigurări auto), reclamanta a susținut că actul de comparație a notelor încalcă articolul 6 alineatul (2) punctul 2 din UWG. LG Köln a urmat această concluzie, pronunțând hotărârea (definitivă) din 22 aprilie 2020. Ulterior, pârățile și-au revizuit site-ul internet pentru domeniul de asigurare „asigurări de autovehicule” și au retras alte informații cu privire la note.
- 10 În cursul procedurii principale, pârățile au adus modificări și celorlalte domenii de asigurare (în discuție în prezenta cauză). Majoritatea ferestrelor pop-up conțin în prezent textul „Ascunde detaliile tarifare”, pe care se poate face clic. Făcând clic pe acest text, utilizatorul primește informații suplimentare privind parametrii de clasificare, cu descrieri succinte ale elementelor pe care se bazează conținutul parametrului de clasificare (de exemplu, indicarea ratei de rambursare pentru anumite servicii medicale).
- 11 În plus, toate ferestrele pop-up conțin, deasupra sau dedesubtul parametrilor de clasificare enumerați, textul „Mai multe informații privind determinarea notei puteți găsi aici”; făcând clic pe acest text se deschide o nouă pagină de informații, unde se explică mai detaliat modul în care se determină notele tarifare. Din acest punct de vedere, paginile de informare sunt în principiu, toate, structurate în mod identic. În primul rând, se explică pe scurt, în termeni generali, ce sunt notele pârâtei. Apoi, într-o a doua secțiune, se explică din ce rezultă nota în domeniul de asigurare respectiv și sunt descrise și justificate clasificarea și parametrii de clasificare. O a treia secțiune explică modul în care se realizează punctajul, și anume constatările și punctajele pe care fiecare dintre acestea le determină. În cele din urmă, se explică punctajele totale și notele pe care fiecare dintre acestea le determină (conversia).
- 12 Ofertele tarifare listate pe paginile de rezultate (așadar, în câmpurile de ofertă ale acestora) conțin, în partea de jos, fie textul „Detalii tarifare” sau „Detalii despre prestații” sau „Mai multe informații despre tarif” prevăzut cu o săgeată îndreptată în jos, fie, în partea dreaptă, un buton cu textul „Detalii” (în locul butonului „Cerere online” sau „Cerere” sau „Continuă”), pe care utilizatorul îl poate folosi pentru a accesa informații suplimentare. Cu toate acestea, nu se stabilește nicio legătură între aceste informații și notă.

- 13 Prin actul de procedură din 26 noiembrie 2020, reclamanta a introdus o acțiune împotriva primei pârâte. Reclamanta a solicitat încetarea, constatarea obligației de reparare a prejudiciului și despăgubiri pentru cheltuielile suportate pe cale extrajudiciară pentru punerea în întârziere. Cererile de încetare se refereau la forme de încălcare concrete, pentru a căror dovadă au fost prezentate anexe corespunzătoare. Ele s-au îndreptat împotriva afișării notelor în forma în care apar pe paginile de rezultate, dar și a afișării notelor pe paginile de rezultate în legătură cu informațiile asociate prin ferestrele pop-up.
- 14 Prin actul de procedură din 20 noiembrie 2021, reclamanta și-a extins acțiunea și cererile de încetare îndreptate împotriva primei pârâte și cererea de constatare a obligației de asumare a răspunderii – diferențiată în funcție de domeniul în cauză – la respectivele societăți operaționale responsabile. De la celelalte pârâte, solicită de asemenea informații, însoțindu-și, în fiecare caz, cererea de informații cu o cerere subsidiară de daune-interese în cazul unor informații insuficiente.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 15 Potrivit reclamantei, prezentarea și atribuirea de note de către pârâtă, chiar și după ajustările efectuate în urma hotărârii LG Köln, constituie publicitate comparativă ilegală în sensul articolului 6 alineatul (2) punctul 2 din UWG. Notele nu ar fi caracteristici ale unui produs și nici nu ar reflecta prețul său. Dimpotrivă, acestea ar constitui mai degrabă judecăți de valoare, care nu ar putea face în mod legal obiectul publicității comparative. Din această cauză, o comparație prin intermediul notelor, precum cea efectuată de pârâte pe paginile lor de internet, este în general ilegală. Notele nu ar fi nici, așa cum au susținut pârătele, o sinteză matematică a comparațiilor între caracteristici, întrucât caracteristicile contractelor de asigurare, precum suma asigurată etc., nu pot fi însumate. Pârătele au însumat, în loc de caracteristici, evaluări subiective ale caracteristicilor. Acest lucru ar nega diferența fundamentală dintre un fapt și evaluarea acestuia. În general, notele ar reflecta o falsă obiectivitate și ar avea un potențial ridicat de inducere în eroare. De asemenea, reclamanta face trimitere la jurisprudența națională privind clasificarea produselor de către fundația Warentest (în special BGH [Curtea Federală de Justiție, Germania] GRUR 1997, p. 942), potrivit căreia notele ar trebui să fie întemeiate pe o examinare neutră, obiectivă și expertă.
- 16 Pârătele consideră, în principiu și, de asemenea, în cazul concret, permisă comparația prin intermediul notelor. Clasificarea ar constitui rezultatul global al unei comparații obiective. În general, rezultatul s-ar baza pe caracteristici verificabile. Pe lângă denumirea parametrilor individuali de clasificare, cu alte cuvinte a caracteristicilor asigurării respective și a ponderilor acestora, sunt furnizate în mod detaliat toate informațiile necesare pe care se bazează nota. Nota ar fi, în cele din urmă, doar sinteza matematică admisibilă a rezultatului global. În ceea ce privește parametrii de clasificare aleși, aceștia ar fi, la rândul lor, din punctul de vedere al publicului-țintă căruia i se adresează, caracteristici esențiale,

relevante și tipice ale unei asigurări. Neutralitatea nu ar juca niciun rol în contextul articolului 6 alineatul (2) punctul 2 din UWG.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 17 Soluționarea litigiului principal depinde de interpretarea articolului 4 litera (c) din Directiva 2006/114, care poate fi clarificată prin răspunsul la întrebarea preliminară.
- 18 Prin cererile formulate, reclamanta atacă comparația notelor efectuată de pârâte și în măsura în care aceasta este asociată, pentru utilizator, cu informații ample privind notele, ceea ce permite să se înțeleagă structura notelor. În această privință, instanța de trimitere consideră relevant aspectul dacă articolul 6 alineatul (2) punctul 2 din UWG interzice efectiv, în general, o comparație prin intermediul notelor sau nu. Interpretarea articolului 6 alineatul (2) punctul 2 din UWG depinde, la rândul său, de interpretarea articolului 4 litera (c) din Directiva 2006/114.
- 19 Potrivit instanței de trimitere, un punctaj/o notă nu furnizează niciodată *in sine* consumatorului informații relevante pentru decizia de cumpărare cu privire la produsul comparat, ci doar comparația acestuia cu alte note le furnizează. Fie și ca noțiune, nota nu poate fi o caracteristică a unui produs în sensul articolului 4 litera (c) din Directiva 2006/114. În plus, clasificarea pe bază de puncte sau note este întotdeauna un act subiectiv, or articolul 4 litera (c) din Directiva 2006/114 impune în mod expres o comparație obiectivă. Obiectivitatea comparației este impusă în plus față de caracterul verificabil și, prin urmare, trebuie să aibă o semnificație proprie independentă. Pe de altă parte, Directiva 2006/114 pare să aprecieze pozitiv, în principiu, publicitatea comparativă din perspectiva politicilor în materie de concurență și de protecție a consumatorilor: atunci când, astfel cum se explică în considerentul (8) al acestei directive, compară caracteristici esențiale, relevante, verificabile și reprezentative și nu este înșelătoare, ea oferă consumatorului posibilitatea de a beneficia la maximum de avantajele pieței interne. Prin urmare, cerințele privind admisibilitatea unei astfel de publicități nu trebuie să fie exagerate. Prin urmare, în opinia instanței de trimitere, condițiile prevăzute la articolul 4 litera (c) din Directiva 2006/11 trebuie să fie interpretate în sens larg.